

УДК 618.5-06:616.98

А.В. Семеняк

**ВПЛИВ ІНФЕКЦІЙ, ЩО ПЕРЕДАЮТЬСЯ СТАТЕВИМ ШЛЯХОМ,
НА ПЕРЕБІГ ПОЛОГІВ**

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Резюме. Нами проведено обстеження 50 жінок – 30 породіль основної групи зі слабкістю пологової діяльності та 20 породіль із нормальною пологовою діяльністю, що складала контрольну групу. У породіль основної групи виявлено одночасну наявність поруч із патогенними мікроорганізмами (піогенними стрептококами, диплококами, трихомонадами, хламідіями) представників умовно-патогенної флори. Серед умовно-патогенної флори найчастішими представниками були стафілококи та ентерококи, які не виявлялися в жінок контрольної

групи, рідше виявлено коринобактерії, ешерихії, гарднерели та дріжджоподібні гриби роду *Candida*, частота виявлення яких вірогідно не відрізнялася при порівнянні з контрольною групою. Лактобактерій у жінок основної групи не виявили.

Ключові слова: умовно-патогенна та патогенна флора піхви, цервікального каналу; інфекції, що передаються статевим шляхом; аномалії пологової діяльності.

Вступ. З кожним роком спостерігається зростання частоти інфекцій, що передаються статевим шляхом. Спектр збудників при цьому надзвичайно великий – від специфічних патогенних мікроорганізмів TORCH-комплексу до умовно-патогенної флори [2, 4]. Слід відмітити, що перебіг захворювань відрізняється поліетіологічністю, нетиповою клінічною симптоматикою, формуванням хронічних форм захворювання з подальшим розвитком серйозних ускладнень, які призводять до розладів функції репродуктивної системи: мимовільних викиднів, завмерлої вагітності, виникнення вад розвитку плода, внутрішньо-утробного інфікування, передчасних пологів, передчасного відходження навколоплідних вод, аномалій пологової діяльності, пологового травматизму, хоріоамніту, гнійно-септичних захворювань [1-5].

Мета дослідження. Визначити вплив інфекцій, що передаються статевим шляхом, на перебіг пологів, зокрема, аномалії пологової діяльності.

Матеріал і методи. Нами проведено обстеження 50 жінок – 30 породіль основної групи зі слабкістю пологової діяльності, у 27 з них – передчасний розрив навколоплідного міхура, та 20 породіль із нормальною пологовою діяльністю, що складала контрольну групу. До основної групи не входили жінки із екстрагенітальною патологією та вадами розвитку матки. Серед породіль основної групи перші пологи були у 18 (60 %) жінок, повторні – у 12 (40 %), серед породіль контрольної групи – перші пологи були в 11 (55 %) жінок, повторні – у 9 (45 %) ($p > 0,05$). Вік жінок коливався від 22 до 37 років як в одній, так і в другій групі (у середньому, $30,5 \pm 0,45$ року) ($p > 0,05$).

Клінічно-лабораторне обстеження породіль проводилося за допомогою таких методів: клінічного і мікробіологічного (мікроскопія та засів досліджуваного матеріалу на оптимальні живильні середовища).

Матеріалом для дослідження були виділення із заднього склепіння піхви, цервікального кана-

лу та уретри, зскрібок циліндричного епітелію із цервікального каналу.

Результати дослідження та їх обговорення. Нами встановлено, що видовий склад мікрофлори вмісту піхви й цервікального каналу в жінок основної групи є досить різноманітним і представлений як патогенними, так і умовно-патогенними мікроорганізмами. При цьому спостерігаються асоціації мікроорганізмів з одночасним існуванням кількох мікроорганізмів. Виявлялися такі мікроорганізми, які контамінували слизову оболонку піхви та цервікального каналу: умовно-патогенні – стафілококи (золотистий та епідермальний) – *Staphylococcus aureus* – 13 випадків (43,3 %) ($p < 0,05$), *Staphylococcus epidermidis* – 17 випадків (56,7 %) ($p < 0,05$), фекальні ентерококи – *Enterococcus faecalis* – 18 випадків (60,0%) ($p < 0,05$), ешерихії – *Escherichia coli* – 13 випадків (43,3 %) ($p > 0,05$), дріжджоподібні гриби роду *Candida* – *Candida albicans* – 6 випадків (20,0 %) ($p > 0,05$), коринобактерії – *Corynebacterium* – 8 випадків (26,7 %) ($p > 0,05$), гарднерели – *Gardnerella* – 5 випадків (16,7 %) ($p > 0,05$) та патогенні – піогенний стрептокок – *Streptococcus pyogenes* – 15 випадків (50 %) ($p < 0,05$), диплококи – *Diplococcus* – 12 випадків (40,0 %) ($p < 0,05$), трихомонади – *Trichomonas vaginalis* – 27 випадків (90,0 %) ($p < 0,05$), хламідії – *Chlamidia trachomatis* – 3 випадки (10,0 %) ($p < 0,05$). Одержані результати мікроскопічного і бактеріологічного дослідження ексудату піхви й цервікального каналу показали, що в патологічному процесі беруть участь одночасно патогенні та умовно-патогенні мікроорганізми, що засвідчує про поліетіологічність захворювання. Крім того, виділення від 30 хворих 127 штамів показує, що в породіль виявлені асоціації мікроорганізмів.

У 20 породіль контрольної групи виявлено лактобактерії у 12 випадках (60,0 %), ешерихії – *Escherichia coli* – в 11 випадках (43,3 %) ($p > 0,05$), дріжджоподібні гриби роду *Candida* – *Candida albicans* – 6 випадків (20,0 %) ($p > 0,05$), коринобактерії – *Corynebacterium* – 8 випадків (26,7 %)

($p > 0,05$), гарднерели – *Gardnerella* – 5 випадків (16,7 %) ($p > 0,05$). Патогенних мікроорганізмів у породіль контрольної групи не виявлено.

При аналізуванні результатів встановлено, що в породіль основної групи виявлено 80 представників умовно-патогенної флори та 57 представників патогенної флори, що вказує на одночасну наявність поруч із кількома патогенними мікроорганізмами умовно-патогенної флори.

Показано, що у всіх жінок основної групи в досліджуваному матеріалі виявлялися патогенні мікроорганізми, при цьому у 27 жінок виявлялися трихомонади, які співіснували із коковою мікрофлорою – диплококами (12 випадків), стафілококами (22 випадки), стрептококами (15 випадків), ентерококами (18 випадків). У 18 випадках – співіснування з кількома представниками кокової флори, гарднерелами, дріжджоподібними грибами роду *Candida*, у 9 – з одним представником (3 випадки – піогенний стрептокок, 6 випадків – фекальний ентерокок).

У всіх випадках диплокової інфекції виявлялися трихомонади, у 6 породіль, крім того, піогенні стрептококи.

Піогенні стрептококи у 6 випадках (із 15) – існували з трихомонадами разом зі стафілококами, у 3 (із 15) – піогенні стрептококи існували лише з трихомонадами.

Не відмічено співіснування трихомонад із коринебактеріями та ешерихіями. Також не виявлено моноінфікування диплококами чи піогенними стрептококами.

Хламідії в жінок основної групи виявлено лише в трьох випадках, причому в одному випадку це – моноінфікування, у двох – асоціації з ешерихіями та коринебактеріями. Не виявлено одночасного контамінування слизової піхви хламідіями та іншими представниками патогенної флори.

Серед умовно-патогенної флори найчастіші представники – стафілококи та ентерококи, яких не виявляли в жінок контрольної групи, рідше виявлено коринебактерії, ешерихії, гарднерели та дріжджоподібні гриби роду *Candida*, частота виявлення яких вірогідно не відрізнялася при порівнянні з контрольною групою. Зрідка виявляли фекальний ентерокок. Лактобактерій у жінок основної групи не виявляли.

Дріжджоподібні гриби роду *Candida* виявляли в жінок основної групи в 6 випадках, що вірогідно не відрізнялося від контрольної групи. Однак, якщо в жінок контрольної групи дріжджоподібні гриби роду *Candida* співіснували з умовно-патогенними мікроорганізмами, то в жінок основної групи спостерігалася контамінація різних асоціацій умовно-патогенних та патогенних мікроорганізмів.

Не виявлено вірогідної різниці в наявності ешерихій та коринебактерій, які виявлялися на слизових оболонках піхви в жінок контрольної групи разом із лактобактеріями, у той час як у жінок основної групи вказані мікроорганізми

співіснували з умовно-патогенними та патогенними мікроорганізмами.

Наявність запальної реакції з боку жіночого організму визначалася за лейкоцитарною реакцією (більше 15 лейкоцитів). У всіх жінок основної групи спостерігалася підвищення лейкоцитів, кількість яких залежала від виявлених збудників. У 10 випадках наявність диплококів супроводжувалася підвищенням лейкоцитів до 80-100 (83 %) ($p < 0,05$), у решти (2 випадки – 17 %) – до 60-80 ($p < 0,05$). Найменш виражена лейкоцитарна реакція при хламідіозі – підвищення кількості лейкоцитів до 20-25 ($p < 0,05$). У решти породіль основної групи кількість лейкоцитів була в межах 30-60 ($p < 0,05$).

У жінок контрольної групи підвищення лейкоцитів до 20-30 спостерігалася лише у двох випадках (10 %) за наявності дріжджоподібних грибів роду *Candida*.

Висновки

1. Всього з патологічного матеріалу 30 жінок основної групи виділено та ідентифіковано 127 штамів патогенних та умовно-патогенних мікроорганізмів. У всіх жінок основної групи з аномаліями пологової діяльності виявляли, поряд з умовно-патогенними, патогенні мікроорганізми. У жінок контрольної групи з нормальною пологовою діяльністю виявляли лише лактобактерії та умовно-патогенні мікроорганізми.

2. У 27 жінок (90 %) виявили трихомонади, які створювали асоціації патогенних та умовно-патогенних мікроорганізмів, що в 60 % склалися з двох різних за походженням штамів, у 30 % – з одного штаму.

3. Хламідії, як патогенні мікроорганізми, виявляли найрідше – 10 % та створювали асоціації лише з умовно-патогенними мікроорганізмами.

4. Інфікування статевих органів жінок основної групи супроводжувалося підвищенням кількості лейкоцитів, причому сильно виражена лейкоцитарна реакція була за наявності диплококів, слабше – хламідій.

5. Враховуючи наявність патогенних мікроорганізмів всіх жінок основної групи, доцільно проводити бактеріологічне обстеження в жінок з аномаліями пологової діяльності та передчасним розривом плодових оболонок одразу після пологів, навіть за відсутності клінічних симптомів.

Перспектива подальших досліджень. Визначення стану мікроцитозу піхви окремо в породіль лише з аномаліями пологової діяльності та породіль з аномаліями пологової діяльності і передчасним розривом плодових оболонок.

Література

1. Буданов П.В. Нарушения микроценоза влагалища / П.В. Буданов, О.Р. Баев, В.М. Пашков // Вопр. гинекол., акушерства и перинатол. – 2005. – № 4 (2). – С. 78-88.
2. Колесник В.Л. Способы оптимизации реабилитации женщин репродуктивного возраста,

- больных на хронический сальпингоофорит / В.Л. Колесник, Л.Д. Москаленко // Актуал. вопр. мед. та биол. – 2005. – № 1-2. – С. 15-17.
3. Мавров Г.И. Особенности микрофлоры урогенитального тракта при воспалительных заболеваниях мочеполовых органов / Г.И. Мавров, И.Н. Никитенко, Г.П. Чинов // Укр. ж. дерматол., венерол., косметол. – 2004. – № 2 (13). – С. 64-67.
4. Хронический рецидивирующий вульвовагинальный кандидоз: возможности терапии / В.Н. Прилепская, А.С. Анкирская, Г.Р. Байрамова [и др.] // Гинекология. – 2007. – Т. 9, № 3. – С. 28-31.
5. Сметник В.П. Неоперативная гинекология: Руководство для врачей / В.П. Сметник, Л.Г. Тумилович. – М.: ООО «Медицинское информационное агенство», 2005. – 632 с.

ВПЛИВІНЕ ІНФЕКЦІЙ, ЩО ПЕРЕДАЮТЬСЯ ПОЛОВИМ ПУТЕМ, НА ТЕЧЕННЯ РОДІВ

А.В. Семеняк

Резюме. Нами проведено обстеження 50 жінок – 30 рожениць основної групи со слабкістю родової діяльності і 20 рожениць з нормальною родовою діяльністю, склали контрольну групу. У рожениць основної групи виявлено одночасне наявність поряд з патогенними мікроорганізмами (піогенними стрептококками, диплококками, трихомонадами, хламідіями) представителів условно-патогенної флори. Серед условно-патогенної флори частими представителями були – стафілококки і ентерококки, які не проявлялись у жінок контрольної групи, рідше були виявлені коринобактерії, ешерихії, гарднерелли і дрожжеподібні гриби роду *Candida*, частота виявлення яких достовірно не відрізнялись при порівнянні з контрольною групою. Лактобактерій у жінок основної групи не виявляли.

Ключевые слова: условно-патогенная и патогенная флора влагалища, цервикального канала; инфекции, передающиеся половым путем; аномалии родовой деятельности.

THE EFFECT OF SEXUALLY TRANSMITTED INFECTIONS ON THE COURSE OF LABOR

A.V. Semeniak

Abstract. We have carried out an examination of 50 women – 30 parturient women of the basic group with powerless labor activity and 20 women in childbirth with normal labor activity who made up the control group. A simultaneous presence of representatives of the opportunistic flora along with pathogenic microorganisms (pyogenic streptococci, diplococci, trichomonas, chlamydiae) has been revealed in the women of the basic group. The commonest representatives among the opportunistic flora were staphylococci and enterococci which were detected in the women of the control group, corinobacteria, Escherichiae, gardnerellas and yeast-like fungi of the *Candida* genus were less seldom detected the whose frequency of detection did not differ significantly, when compared with the control group. Lactobacteria were not revealed in the women of the basic group.

Key words: opportunistic and pathogenic vaginal flora of cervical canal, sexually transmitted infections, labor activity anomalies.

Bukovinian State Medical University (Chernivtsi)

Рецензент – проф. О.М. Юзько

Buk. Med. Herald. – 2012. – Vol. 16, № 3 (63), part 1. – P. 103-105

Надійшла до редакції 21.06.2012 року